

HIND 5 SENTI

Kui arvad, et õigust sa ütelda tead, siis tea ka, milviisil seda ütleva pead.

Õpilasteleht

Posti jooksev arve nr. 2188.

Toimetuse ja talluse: Oikooiti tna. nr. 21, Tartu.
Tallinna kontor: V.-Roosikrantsi 3, K. K./Ü. „Töökooli“ raamatukampluses.
Kirjade aadress: „Õpilasteleht“, Tartu. — Postkast 8, Talluse tel. Tartu 80

Tänast lehte 8 külge.

Hinnab igal laupäeval kogu koollanosta.

Tellimishind postiga:

1 kuul . . . 20 senti | 3 kuul . . . 50 sent.
2 . . . 40 . . . 6 . . . 1 kr.
aastakäik . . . . . Kr. 1,50

Aadressi muutmise 25 senti.

Kuulutuste hinnad:

Kuulutuse küljel 5 senti m/m., lehe ees 10 s. m/m. Tekstis 12 s. m/m. Tekstis teksti kirjaga 15 senti m/m. ühe veeru laiusest.

Kuulutuste vastuvõtm. kesknd. kl. 3-ni.

NR. 16. LAUPÄEV, 21. JAANUAR 1933 I AASTAK.

Uudiseid laiaast maailmast.

SUURIMAT METEORII OTSITAMAS.

MOSKVA, 14. I. Siit asus teele Siberisse teaduslik retkkond, et üles otsida Ülem-Tunguska jõe juures suurim meteoroiikivi, mis kunagi maakerale langenud. Tema langemist nähti 1908. aastal, kuid seni pole õnnestunud teda leida. Meteorii on sügavale maasse tunginud, tekitades hiigelsuure augu (kraateri), mille läbimõõt on mitu kilomeetrit. Teadusemehed loodavad seekord meteoriiidikihte saada.

Selgel ööl võib näha „langevaid“ tähti. Tõeliselt pole need tähed, vaid väikesed tumedad taevakehad, mis võivad sattuda maakera õhkkonda. Maakera ja meteorii enda väga kiire liikumise tõttu on hõõrumine õhus (isegi tema kõrgemais hõredamais kihtides) nii suur, et meteor hakkab heledasti hõõguma. Üksikud meteorid satuvad maapinnale nii liigdale, et langevad sinna meteoriidina ehk meteoroiikivina. Meteoriiidid on ka puhast rauast. Seni leitud suurim meteoriiid kukkus 1866. aastal Ungaris; ta kaalub 293 kg. — Tunguska on Jenisei parempoolne lisajõgi Kesk-Siberis.

INGLISMAAL JA AMEERIKAS MÖLLAB GRIPP.

LONDON, 15. I. Viimase nädala jooksul on Inglismaal linnades 680 inim. grippi surnud, neist suurem osa Londonis. Gripitaud möllab ka Ameerikas, Ühendriigetes, kus haigestunud üle 300.000 inimese. New-Yorkis (loe: Njuu-Jorkis) üksi on teada rohkem kui 10.000 haigestumisest.

Gripp on nakkushaigus; teda nimetatakse ka influentsaks. Haigus algab palavikuga, ühtaegu haige köhib, tunneb päavalu, valusid seljas, kätes, jalgades jne. Haigus ei ole ise niivõrd kardetav, kui mitmesugused rasked haigused, mis võivad gripi järele tulla. See võib juhtuda kui gripihaige paranemisel näiteks külmetab. Ka Eestis on möllanud gripitaud mitmel korral.

33 INIMEST KÜLMUS SURNUKS.

BUKAREST, 15. I. Ühest metsast leiti eile 33 külmunud talupoja laipa. Talupojad olid hiljuti Rumeenias möllanud kohutava lumetuisu ajal jäänud metsas töötades tuisku ja külmunud surnuks. Kardetakse, et tuisuohvrite arv on palju suurem, sest paljudes kohtades katab teid ja maapinda 6 meetri paksune lumi ja seni on jäänud kadunuks rohke arv tuisu ajal väljas viibinud elanikke.

(Bukarest on Rumeenia pealinn, meist umbes 1600 kilomeetrit lõunas!)

MADRID, 16. I. Hispaania pealinn on ärevuses, kuid mitte revolutsiooni rahutuste pärast, mis Hispaanias puhkenud. Asi puutub härjavõitlusse. Üks noor neiu, 18-aastane Juanita Belmonte, väga häa naisportlane, on esitanud siseministrile palve, et tühistataks seadus, mis keelab naistel esinevise härjavõitlejana. Oodatakse põnevusega ministri otsust.

Härjavõitlus on hispaanlaste rahvuslik lõbustus, metsik ja põnev, sest võitlus lõpeb ikka verevalamisega: kas härjavõitleja — torero, espadro — tapab härja või härg surmab ta. Härjavõitlusteks on igas linnas ehitatud suured tsirkused ja võitlust jälgivad põnevusega palju suuremad rahvahulgad, kui meil jalgpallivõitlustel.

KUI VORUMAAL OODATI LÕVISID...

Mõni nädal tagasi kirjutasid ajalehed, et Võnnu linnas (Lätis) ühe rändtsirkuse lõvid öösi vihasid ja hakkasid koledasti mõirgama. See tekitas kabuhirmu elanikkude keskel, sest arvati, et lõvid purustasid puurid. Järgmisel hommikul ei lastud linna ümbruses lapsigi kooli minna... lõvide kartusel. Tõeliselt istusid lõvid siis juba vagusasti oma puurides. Sel puhul kirjutas üks Lõuna-Eesti ajaleht: „Läti Võnnus on rändtsirkuse loomaaia lõvidest kaks puuride purustamise tõttu lahti pääsnud ja ööse pimedusega teadmata kuhu kadunud. Kuigi loomade vabadusse pääsmist peatselt märgati ja nende otsimisele asuti, ei leitud neid mitte. Kindlasti pugesis vihased lõvid inimeste eest peitu metsadesse. Pole sugugi võimatu, et lõvid on Võnnu ümbrusest kaugemalegi putkanud, isegi üle piiri Eestisse võivad nad lonkida. Loodetavasti saadakse aga lõvid enne Võrumaa piirile jõudmist elavalt või tõenäolikumalt surnult kätte.“

ÖNNEPOMMID VENEMAALT SETUDELE.

Laupäeval, 14. jaanuaril, leidis üks Bogomolova küla elanik (Setumaal, Laura alevi läheduses) puuotsast silindrikujulised õhupallid, mis näisid talle imelikude „pommidena“. Siiski oli mehel julgust teiste kaasabil „pommid“ puuotsast maha tüüa. Lähemal vaatlusel leiti pallidel päälkiri:

SSSR.

Õhkkonna uurimisaparatuur.

Selle riista leidja peab viivluseteta leiust teatama aeroloogilisele observatooriumile Slutskis, Leningradi kubermangus.

Riista mitte avada ja kuivas kohas hoida. Leidjale ja teatajale antakse tasu.

Seletuseks: SSSR — Vene sotsialistlikkude Nõukogude Liidu lähendatud nimetus venekeelse nimetuse esimestest tähtedest. Slutsk — linn Leningradi ligidal, endine Pavlovsk. Aeroloogiline observatoorium — lasutis õhkkonna uurimiseks).

Mees läkski oma leiust teatama kohaliku postkontori ülemale.

Naija ja naeru.

Ha-Ve joon.

- 1) „Kuhu see tee viib?“
„Rõõma.“
„Mis juttu sa ajad pois?“
„Noh muidugi, kõik teed viivad ju Rõõma!“
- 2) „Antsust saab kindlasti mõni tohter või muidu tähtis mees. Juba praegu kirjutab ta nii segaselt, et keegi ei saa ta käekirjast aru.“
- 3) „Mis jaoks sa oma sõrmi vees lased ligineda?“
„Ema tahtis mind täna sauna viia ja ma katsun nüüd pikkamisi veega ära harjuda.“
- 4) „Ma ütlesin ju sulle, et kui sa ilma eksamita järgmisse klassi saad, kingin sulle jalgratta. Ja nüüd oled sa ometi läbi kukkunud. Mis sa tegid, ometi terve aasta?“
„Õppisin jalgrattal sõitma, isa.“

Siklisõit

Jaan Rebane

Mikul ei olnud tarvis kaua oodata, sest mõne minuti järele jõutigi teelahkmele ja Mikk pööris paremale viivale teele. Veidi aja pärast jõuti ristteele ja Mikk pööris veel kord parempoolses suunas. Ühtlasi Mikk otsustas nüüd mitte enam kuhugi pöörduda, vaid seda teed sõita kuni ometi kord metsast välja jõuab. Mikk märkas, et kogu aeg metsas ringi oli kihutanud ja eksiradu käinud. Võttes nüüd otsesüuna Mikk oli arvestanud üsna õieti, sest natuke sõidu järele jõutigi metsast välja ja sama tee viiski Kirikukülla, ühinedes otse Kirikuküla juures linnaviiva suurteega. Sinna poole nüüd meie väikesed siklisõitjad kihutasidki.

Nüüd Mikul tärkas lootuse säde pöörduda koduküla poole, aga see soov ei täitunud, sest metsast minev tee viis liiga linnapoolses suunas, nii et käänak vastupidises suunas oli lausa võimatu. Nii pidi tahtmatult sõitma linna poole edasi.

Kiriku juure jõudes, Mikul ei olnud aimu kirikuplatsil olevast rahvamurrust, ja kui ta jõudis platsile, ehmus nõnda, et ei taibanud õigel ajal hädamärku anda.

Nagu nägime, Miku läbisõit Kirikukülast möödus siiski võrdlemisi õnnelikult.

Läbistanud Kirikuküla, Mikk teadis, et nüüd kihutab otseteed linna poole, siiski tal ei olnud päris selget kujutlust, kui kaugel linn veel on. Ta teadis ainult, et kui sikk peab niisuguse koleda kiirusega sõitma kõverail ja kitsail linna uulitsail, kus tihe rahvalikumine, siis sikkel paratamatult tabab inimesi ja pörkab ka ise kuhugi kiviseina vastu sodiks ühes sõitjatega. Seepärast olles Kirikukülast edasi kihutanud tükk maad Mikk pööris suurteelt kõrvale, seekord jälle paremale poole minevale teele, et seega hoiduda päälinna sattumast.

Mikk tegi pöörde ammu enne, kui teda tagaajajad silmasid. Seepärast siklimehed ja auto kihutasid teadmatutes ikka otse edasi linna bihis. Mikk aga samal hetkel tolmutas hoopis teisi teid, otsides võimalust koju pöörmiseks.

Kuna Miku kui ka tagaajajate sõidukid kihutasid äärmise kiiruga oma teid, oli kiirustamine ühtlasi ka päälinna politseijaoskonnas.

Niipea kui politseinikud Kirikukülast linna olid teatanud maruhooga linna poole kihutavast siklist ja olid palunud tarvitusele võtta abinõusid, et hoida siklit linna pääsmast, tõtati sääli hädahoitu ära hoidma. Salk politseinikke sõitis otsekohe teele vastu kaasa võttes tugevaid nõõre. Ka käsutati kohale mõned siklimehed abiks ning sõideti välja.

Vaevalt oldi linnast kymmekond kilomeetrit eemale jõutud, kui teel tulemas nähti kiiruga kihutavat siklit. Kohe politseinikud peatusid ja mõne sekundi jooksul löödi mõlemale poole teed vaiad maa sisse ja nende vahele tõmmati nõõridest võrk risti üle tee. Siklimehed seadsid endid valmis, et kui lähenev sikk peaks läbi pugema nõõridest, teda kinni võtta tagaajamisel. Politseinike ülem käsutas mehed vaiade juure hoidma nõõriotsi, et juhul, kui vaiad murduksid, siis mehed ikkagi võiksid tagasi hoida siklit. Krapsl mehed olid kohal. Kuid siis märgati, et tulev sikkel tasandades sõitu ja jõudnud tõkke juure jäi üsna seisma.

Politseinikud olid asjata teinud ettevalmistusi, sest tulija ei olnud Mikk, vaid see siklimees, kes oli sõitnud Kirikukülast esimesena Mikule järele. Paari minuti järele nähti ka teist siklit ja autot lähenevat. Mitte keegi neis ei olnud silmanud väikesi siklisõitjaid.

Oldi äärmiselt üllatunud siklitäie mudilaste kadumisest. Arutati sinna-tanna, sihiti piksilmaga ette, taha ja kõrvale ja kui sääli ka midagi siklitaolist ei olnud näha, hakati minema koos tasa linna poole tagasi.

Kui Mikk oli pöörnud linna viivalt teelt kõrvale haruteele, lasi ta alul täie hooga otse edasi. Siis aga tuli tal mõte — kuhu? Tundmata maa ümbritses teda. Tal tundus nagu oleks ta sõitnud kuskil hoopis võõral maal. Õuduse tunne pani värisema Miku selle mõtte juures. Ta otsustas mitte enam edasi sõita selles suunas, vaid esimesel võimalusel võtta tagasipoolse sihi. Kui siis Mikk jõudis jälle ristteele, tegi ta pöörde vasakule, mis katkestas senises suunas edasikihutamise, ühtlasi aga näis viivat kodule lähemale. Miku kavatsus oli esimesel võimalusel veel kord teha pööre vasakule ja arvas siis võivat suunduda koju — Kitsekülla, ilma et oleks riivanud päälinna. See arvestus ei olnud siiski üsna täpne.

Meie päälinn

on välituristide otsuse järele üks omapärasemaid linnu maailmas. Kõik selle võlu avab ja avastab meile Tallinna üldõpetuse õp. Rühmiku toimetatud raamatute seeria „TALLINNA“:

A. Oengo-Johanson: **TALLINNA LAHT JA SADAM**. Hind 40 s.

A. Oengo-Johanson: **TALLINNA TOOMPEA**. Hind 40 s.

A. Oengo-Johanson: **ÜLEMISTE JÄRV**. Hind 40 s.

A. Krull: **PIRITA-KOSE**. Hind 50 s.

A. Ruubel: **TALLINNA POSTKONTOR**. Hind 40 s.

Saada kõigist paremaid raamatukauplustest.

Oma päälinna tundmist vajab iga vabariigi kodanik. Need on vajalised abiraamatud koduloo ja maateaduse tundides.

9. Laupäeva-õhtu Ring (L. R.)

Meil on salajane „Laupäevaõhtu Ring“. See tähendab, et meie — Peterson, mina, Peeter Kütt, tema vend Kaarel ja üliõpilane Kalju Virkus — tuleme iga laupäeva õhtul Petersoni poole kokku mõneks tunniks.

See pole midagi imet. Meie klassis on „Elevantide ordu“ (selle liikmed kannavad pahemas rinnataskus portselanist elevanti), mitu triumviraati*) ja kaks kirjastusühingut, kes kumbki annab välja oma ajakirja („Kolumats“ ja „Nohinina“), mis omavahel tülitsevad. Peale selle on poisid spordi-, loodusloo-, foto-, jne. ringides, noorkotkaste salkades ja Imkas.

*) Kolmemehe liitu.

Kalju seletuse järele igaüks neist „harib“ poissi peamiselt ühest küljest — spordiring harib keha, loodusloo ring edendab looduse tundmist jne. Meie ring pidavat harima kogu isikut, poissi tema tervikus — keha, mõistus, tundmused, tahtejõud, sest inimene peab tugev ja tubli olema igapidi. Seda igakülgset tublidust nimetas Kalju harmoonia ehk kooskõla arendamiseks.

Mina arvasin, et see on ilus küll, aga mille abil seda kätte saada.

„Mis kõik hea ja ilus, ja õige, seda teame,“ ütlesin, „aga kuidas sellele jõuda, sellest räägitakse palju vähem.“

„Seda kõike arutame läbi ja teostame meie ringis,“ vastas Kalju.

10. Hinge kinnitamine.

LR tarvis mõtles Kalju välja toimingut, mille nimetas „hinge kinnitamiseks“.

See on midagi palve, pihtimise ja truudusevande segu.

Selle kombe toimetamise kohaks valisime Petersoni aia. See aed ulatub vastu Toomemäge ja osa temast on nõlvakul.

Nagu Kreutzwald oma sõpradega tuli kokku Rakvere lossimäele, et anda töötust isamaa heaks töötamiseks, nii meie pärast koosolekut kordamööda peame jutlusi.

Kalju kõneles kord nii: Tahame aidata üksteisel paremaks saada kui ta on. Võtame oma elu väga tõsiselt. Need on vanainimeselikud sõnad. Noored jooksevad, kuhu neid lükkab tuju, meeoleolu ja ei tea ega mõtle, milleks nad seda või teist teevad. Meie aga mõtleme järele igakord oma tegevusele asudes: milleks see vajalik? mida temaga tahame kätte saada? mida teostamiseks peame tegema, mis abinõusid tarvitama? kuidas peame toimima? mis takistused ja raskused ootavad ees, kuidas neist jagu saada? Ei ole kerge see ettekaalumine ja etterehkendamise. Harjutame end selles.

Teinekord kõnelesin mina: Püüame õppida kõigest, mida näeme ja kuuleme. Hääd võtame üle, kuid halvast hoidume. Vaatame inimesi — nad on elavad näited, kuidas meie peame või ei pea olema. Võrdleme end teistega.

Kiki vaatab tulevikku.

Kiki tõstab küsivalt pead padjalt. Tohoh, see on ju tema uus teddy-karu, kelle ta pani nii ilusasti magama solvale.

„Teddy!“ hüüab Kiki emaliku valjusega, „mine kohe jälle magama, ära jookse toas ringi.“

„Mul on aga igav ja und ei tule,“ vastab Teddy laua alt.

Hm! see on tõesti paha. Kul kellelgi on igav, siis see on ju kole, seda Kiki teab nüüd omast käest.

„Kas sa trilmat oskad mängida, Teddy?“

„Ma võin ju õppida,“ kostab Teddy ja tuleb Kiki voodi juure. Kummalisel kombel Kikis ei ärata mingit hämmastust, et tema Teddy korraga käib ja kõneleb, vastuoks, tema meelest asi on kõigiti korras. Ta, tõtt tunnistas, on isegi väga rõõmus, et Teddy magada ei saa ja nüüd temale seltsiks on. Nad mängivad mõne aja trilmat, ent Teddy on nii saamatu ja kaotab üha — kaotab ühtlasi ka tuju ja Kiki teeb ettepaneku mängida Musta-Peetrit. Ka siin kaotab Teddy ja kuna Kikil pole midagi, millega määrada kaotaja nina, nad lakkavad.

„Mul on hirmus janu,“ kaebab Kiki, „ja toas ei ole tilkagi vett.“

„Aga neis pudeleis?“ osutab mõistmatu Teddy õõlauale. Ent sääl on ju vaid kalamaksaõli, riitsinust ja rauatilkku. Teddy paneb ette minna lihtsalt kaevule.

„Jaa, aga me ei pääse välja.“

„Aknast,“ ütleb Teddy.

„See on ju kõrgel,“ meenutab Kiki, ent Teddy ei näe ses mingit takistust. Nad hüppavad lihtsalt. Ja korraga näib Kikilegi maandumine teiselt korralt ääretult lihtne. Ta tõuseb voodist ja paneb tuhvliid jalga, et jalad lumes ei hakkaks külmetama. Siis avab ta akna ja hoides Teddyt käest, hüppab alla. Kummaline, ei ole sugugi külm, kuigi ta on öösärgis. Nad istuvad kahekesi lumes ja vaatavad üles majale. Kõik aknad on valgustatud, kostab muusikat ja rõõmsaid hääli. Kiki on võrdlemisi nukker, et tema peab kükitama lumes, sellal

kui tema sõbrad lõbutsevad soojas toas. Ja janu teeb üha suuremat valu.

„Läheme kaevule“, ütleb ta Teddy, kes kuulekalt sõrgib ta kõrval. Ent pump on küllmanud kõvasti kinni, ei kumbki sauda liigutada teda niigi palju, et saaks üsna väikese tilga.

Kiki neelab juba pisaraid. Teddy paneb rahustavalt käpa ta põlvele.

„Me läheme naabri kaevule, Kiki.“

Nad katsuvad ronida üle aia, ent sääljuures Kiki on nii saamatu, et nad peavad otsustama värvast kasutada. Niisiis siirduvad nad tänavale, pidulikult valgustatud tänavale, kus lippavad kiiresti naabri väravani. Ent nüpea, kui Kiki katsub avada väravat, sünnib kummaline lugu. Nimelt kostab seespoolt väravat kõrvulukustav hanede kaagutamine ja tiibade peksmine, et Kiki ja Teddy hirmuga väravalt kaovad.

„See on naljakas,“ ütleb Kiki. „Kust tulevad sinna järsku haned, nad ei pea ju sugugi linde. Ja päälegi täna öösi.“

Ja ta katsub uuesti. Ent vaevalt on ta väravale lähenenud, kui algab endine kära ja kaagutamine Kiki taganeb. Need needud nokkelajad häälitsevad ju õue terve maja rahva ja mis näoga vaatab neile siis otsa Kiki, üksiku õõhulkurina ja särgiväel päälegi!

„Me katsume lihtsalt üks värav kaugemal,“ ütleb Kiki ja Teddy sõrgib kakis kõrvul tema ees, punane lint kaelas helendamas teravalt valgustatud lumest.

Ja imelugul — teise värava juures kordub endine lugu. Säälgi kaagutavad äritatult ja vihaselt haned ja kui Kiki siiski surub värava pisut lahti, on kuulda neid isegi sististamas. Kiki vaatab Teddy, kellele lugu kangesti nalja teeb, nõutult otsa.

„Mina ei mõista, mis hanekasvatus see nüüd, päälle mardipäeva, on,“ vihasstab Kiki. Ja sääl juures tunneb jälle teravat janu kurgus kratsivat. Lugu on ju väljakannatamatu. Ta katsetab uue värava juures. Sääl algab endine lärm ja korraga kogu tänav kajab hanede häälitsest. Inimesi tormab akendele ja üksile ja Kiki Teddyga peavad putku panema, kui nad ei taha, et neid tabatakse. Esimeses tuhnas nad jooksevad kodust mööda, sest hanede kisa ajab neid kaugele veel taga. Viimaks istuvad nad väsinuina ühele trepile.

„Ma tean nüüd,“ ütleb Kiki hinge tõmmates, „need olid Capitoli haned. See oli nende kätemaks, et ma neist nii halvasti mõtlesin. Aga nad siiski on koledad.“

Teddy kihistab naeru ja tõmbab enesele Kiki suure pahameele. Kiki on väga pahur ja janune ja õnnetu. Millegipärast ei tule kummalegi meele jälle koju pöörduda, vaid nad tõusevad ja hakkavad linnast välja minema. Kiki ei julge vaadata ühelegi väravale, kartes Capitoli hanesid. Linn jääb seljataha, algab lumine lõpmatu maantee. Kiki ja Teddy lähevad ja lähevad. Nad

ei kõnele sõnagi. Taevas on täis tähti ja pühaliku õõ valgust. Legendiku äärtel vilguvad talude tuled. Ent mida kaugemale kaks rändajat jõuavad, seda kaugemale kaovad ka tuled. Kiki on väsimusest ümber kukkumas ja Teddy peab ta võtma oma selga.

„Kuhu me siis läheme, Teddy?“ küsib Kiki korraga.

Teddy seisatab kokkunuult. Jaa, tema ei tea. Arvatavasti Kikile juua otsima.

„Aga mis valgus sääl tuleb?“ hüüab Kiki lootusrikkalt. Sest neile tuleb vastu suur ja särav valgus, muusikat ja meeldivaid lõhnu. Kiki ja Teddy pööravad aukartlikult teelt, kui valgus jõuab nende kohale. Ja vaata, valguses jääb nende kõrvale seinma lumivalge hirv, millel ratsutab imekaunis ja säravalt noor poiss valgeis rõivais, mis tikitud kullaga. Ta naeratab Kikile, kes öösärgis kükitab Teddy kukil kui hunnikute õnnetust, ja küsib:

„Kuhu sina siis lähed väike tüdruk nii hilja?“

Kiki ei vasta. Ta on hardumuses käed pannud kokku ja vaatab ainiti poisi siniseisse silmadesse.

„Oled sina uus aasta?“ küsib ta väriseval häälel.

„Jah, mina see olen,“ vastab uus aasta. „Aga miks lähed sina, väike Kiki, ära linnast, kui mina sõidan sinna. Tule, pööra ümber.“

Kiki on korraga unustanud oma janu ja väsimuse. Ta tuleb maha Teddy kukilt, võtab nüüd ise tolle kaenlasse ja kui uus aasta sirutab talle kae, hüppab ta tema kõrvale valge hirve selga. Ja nii sõidab Kiki uue aastaga linna, täis rõõmu ja uhkust. Nende ümber sajab tähti ja naeravad inglid ja kostab üha muusikat kandlekeelilt ja linna ees seisab kole palju rahvast, kes tervitab neid aupaukude ja elagu-hüüetega. Tornikelli helistatakse ja raekoja trepil mängib orkester, rõdudel lüüakse klaase kokku ja soovitakse hääd uut aastat. Ja uus aasta ratsutab

oma valgel hirvel kaunit naeratades läbi tänavate ning tema taga istub õnnelik väike Kiki, Teddy süles, kes saadab kõikjale käesuudlusi. Kiki koduvärvaval on rivistunud Capitoli haned, ent nad on nüüd väga lahked ja noogutavad ja kummardavad taktis, sest onu Eedi laseb läbi akna grammofonil mängida porilaste marssi...

Porilaste marsiga Kiki ärkabki. On hommik ja pimestavat talvepäikest langeb aknast voodile. Ema tuleb tuppa ja ukse avanedes Kiki näebki onu Eedi lõbusat nägu.

„Halloo, Kiki!“ hüüab ta, „hääd uut aastat! Marsiga voodist välja!“

Ema istub Kiki voodi veerele ja naeratab.

„Noh, Kiki,“ ütleb ta uudishimulikult. „On see ka saladus, kes su tulevane on?“

Kiki kokkub hirmsasti. Taevast kaitsku — keegi ei annud talle öösi juua, tõesti mitte keegi! Ta punastab hirmsasti ja piilub emale abitult silmi.

„Ma ei näinud kedagi...“ koheleb ta ja püüab naeratada. „Et tea nüüd, kas mul ei olegi tulevast või õpetasid suured tüdrukud mulle vale nõiduse.“

Ema ütleb naeratades: „Arvan, et lugu seisab selles, et sellised nõidused ongi ainult suurile tüdrukule, mis, Kiki? Sul on vist aega küllalt oodata oma tulevast, eks?“

Ja Kiki mõistab korraga, kui rumal ta on olnud. Nii labase nalja pärast on rikkunud endal terve vana-aasta õhtu. Tal on häbi ja ta langetab pilgu ema selge ja pisut nõõkava vaate all. Ent korraga meenub talle midagi.

„Aga ema!“ hüüab ta, täis äkilist särtu ja ärevust. „Meie tõime täna öösi uue-aasta — Teddy ja mina!“

Ja näe imet, Teddy ongi ta kaisus maganud kogu öö!

Valve Saretok.

OLION

TV AASTAKAIK

ILLUSTREERITUD KUUKIRI

Tegev- ja vastutav toimetaja ning väljaandja: GEORG NAELAPEA

Toimetuse ja talituse aadress: Tartu, „Olion“. Telef. 5-42

„Olioni“ talituse esindaja Tallinnas: õigustead. JOHANNES KALLMAN, Suur Karja 4-13, telef. 465-10

„Olion“ on teinud end tarvilikuks koolile, kodule ja raamatukogule ning igale kultuuri ja ilu sõbrale / „Olion“ on ajakiri — kõigile

„OLIONI“ TELLIMISHIND 1933 ON:

Aastaks (12 nr.)	6 kr. — s.	6 kuu pääle	3 kr. 75 s.
11 kuu pääle	5 . 85 .	5 .	3 . 40 .
10 .	5 . 75 .	4 .	2 . 75 .
9 .	5 . 50 .	3 .	2 . — .
8 .	5 . — .	2 .	1 . 40 .
7 .	4 . 25 .	1 .	— . 70 .

Välismaale: aastas — 12 kr., poolaastas — 6 kr. / Üksiknumber 75 senti

„Olioni“ üksiknumbrite müüjaile:

Määritud ja lahtilõigatud eksemplare „Olioni“ talitus tagasi ei võta.

1. veebruarist alates asub „Olioni“ toimetus ja talitus Karlova tn. 18-2

Algus 1. lk.

jud tahtsid juba metsa põgeneda, sest kardeti veelgi hullemate asjade taevast kukkumist.

Vaevu suutis postkontoriülem meelele seletada, et pallid pole pommid ja et karta pole midagi. Niisuguseid õhupalle, mis kannavad ka nende kinnitatud riistu — isekirjutajaid soojamõõtjaid, baromeetreid ja teisi — lastakse ilmajaamade poolt õige tihti kõrgele õhkkonda. Ohuvoolest aetuna liiguvad nad edasi ja pikkamisi laskuvad maapinnale. Et leiud teaksid, kust pallid tulnud ja mis nendega teha, ongi pallidel sellekohane päälkiri. Laurast teatati leiust Tartu ülikooli ilmajaamale, kes juba hoolitseb selle eest, et pallid oma kodukohta tagasi jõuaksid. — Lauras leitud pallid kandsid mingit iseäralist riista, millest arvatakse, et see töötab ise raadiojaamana ja õhus olles saatis teateid Slutskisse.

Vandismäe Endu kiri jo-jo'st.

Üks õpellik jutt noortele spordihuvilistele.

„Õpilaslehe“ veergudel lubati teile kord lähemalt kõnelda sellest, millal sportida või mängida ja mis tähtsus on kiirusel. Olgu siis nii, seekord läheb jälle lahti...

Kõndisid kord kolm poissi metsavahel ja arutasid kehakultuurist ja seda kõike suure asjalikkusega.

Vähem neist, nii neljateistaastane, ütleb:

„Kõige vahvam on ikka pallimäng. Näe, eile lõime õhtul kaks tundi järjest ja polnud asigi. Kella 8 ajal oli nii hää tuju, et ei tahtnudki lõpetada — aga kapten ütles, et nüüd aitab, — siis jätsime järele.“

„Mis sa seletad,“ ütles keskmise, „mind see pall ei võlu sugugi, aga vaat pesapall, kui ikka hoobi annad, siis tead, et tuleb aina liduda, nii et kannad välguvad. Ma ei saa aru, millest see on, kevadel jooksin 100 meetrit 14-ga, nüüd juba äkki 12,6, ilma et oleksin kordagi 100 meetrit harjutanud.“

„Ärge seletage“ — hüüdis vanem, too kahekümneaastane, „see kiirjooks ja pall pole mitte midagi väärt, mis ma sellest saan, aga kui ikka oma 10.000 meetrit kord nädalas, nii 21 ringi maha viskan, siis proovige alles järele teha, 100 meetrit mind ei huvitagi, selles võite mulle alati ära teha...“

Ja, ja, nii need poisid on, noored sõbrad, ma ütlen teile, need kaks esimest, need võivad selle 10.000 meetri õgijale mõne aasta pärast terve ringi sisse teha ja mispärast, — sellepärast, et nad juba kasvades arenevad kiireteks ja osavateks.

Poisid, teadke, et **kiirus on alus** kaugeltki mitte vajalik üksnes sportliikuks saavutuseks, vaid ka elus.

Kui olete kasvanud või kasvate loomult nobedaks, siis olete osavad ja ka kiire ning täpse otsustamisvõime ning orienteerumisega.

Kui palju tuleb elus ette juhtmeid, kus sagedasti osavus ning kiirus on päästnud paljude inimeste elu.

Kui Edison ajalehepoisina päästis lapse päälesõitva rongi eest, siis mängis siin osa sekund. Kui sagedasti tänaval võime näha noortegi inimeste kohmakust, kes järsult pöörva auto ees põiklema hakkavad, kui palju oleks vähem kurvastust ning õnnetusi, kui inimene otsustaval momendil ainult võimeline oleks olnud kiireks ning osavaks tegutsemiseks — olgu see teise või enese abitarvitamisel...

Selleks, noored, teadke üht põhieeglit ja ärge unustage seda millalgi, vähemalt niikaua, kui olete noored:

Kataloogide haigust meie koolis küll ei olnud, millest Luts kirjutas oma mälestusis, aga jo-jo haigust põdesime kõik. Algas see sellega, et Vellami Riks luges ajalehest, et on tulnud uus asi jo-jo, mis oli juba Napoleoni armsaim ajaviide. Meie esiteks ei teadnudki, mis asi see on, tüdrukud arvasid, et on mõni moodne tants, poisste arvates pidi see olema küll mõni mäng, nagu „kits“ või „reis ümber maailma“. Aga kui nad panid sinna Gensi aknale päris elava plika jojootama, siis oli kõigil asi selge. Et on säärane keetas, mida tuleb nõõrist tõmmata, ja et see rahustab närve.

Siis see algaski. Järgmisel päeval oli minul ja Vellami Riksil koolis jo-jo'd kaasas. Seisime keest saali, õtsutasime nõõri, poisstekari ümber. Nagu igavesed naakmanid teised, ikka et: „las ma ka katsun! las ma ka katsun!“

Meie aga ei saanud anda kellegi, sest olime ise väga närvilised ja pidime rahustama oma närve. Järgmisel päeval oli pooltel poisitel jo-jo'd ja kolmandal päeval kogu koolil. Meie teadsime ajalehist ja muidu vanemate inimeste jutu järgi, et meie noorsugu on väga närviline, jo-jo aga rahustab närve. Siis me seisime — 250 poissi — igal vahetunnil kooli saalis ja koridoris ning rahustasime närve, ikka sellesama jo-jo abil, kõlgutasime keest nõõri otsas, nii et kogu koolimaja aina kohises mitmesaja sammu päälle.

Ainult tunni ajal ei tohtinud oma närve rahustada, siis olid õpetajad kohe jaol ja võtsid jo-jo'd ära. Siis vahetunnil jojootasid nendega ise õpetajate-toas. Mis sa teed, eks nendegi närvid vaja rahustamist, jända päev-päeva kõrval nende naakmannidega, üks hullem kui teine — see sööb pikapäale närvid ära.

Lepiku Väino oli kuulnud, et need vähemad jo-jo'd, need mis ei ole puust, — on tehtud hapupiimast. Lubas siis ise ka kohe teha ühe hapupiimast jo-jo, sest ta on piimakaupe poeg, ja seda haput piima on võtta kas mu pärast. Tegi rauatöö tunnis parajad vormid ja hakkas piima pressima. Pressis ja jändas paar nädalat, rikkus ära kõik kaupluse piimad — ei midagi. Pärast seletas melle, et ei saanud seda õiget drukkki kätte, muidu oleks jo-jo valmis teinud küll.

Roosaare Jantsil läks nende jo-jo'dega küll hästi. Tema isal on kodus treipink, ja nüüd hakkasid mõlemad meie kooli tarvis jo-jo'sid treima. Igal hommikul tuli Jants kooli, taskud jo-jo'sid täis. Müüs neid esiteks 10 senti tükk, pärast 8, siis 7, kuni Soodla Paul tuli oma nõõpidest tehtud jo-jo'dega ja hinnad hoopis alla läi. Pauli omad maksid alul 5 senti tükk, pärast koguni 3.

Aga Paulil läks selle äri pärast päris haprasti. Ühel vahetunnil, kui me kogu kooliga jälle saalis närve rahustasime, tuli vana rätsepmeister Soodla ise

kooli. Jäi saali uksele jahmatades seisma, kui nägi, kuidas 250 jo-jo'd korrapäraselt õõtsusid üles ja alla. Siis kuivatas ära prilliklaasid ja hakkas neid jo-jo'sid õige uurima. Ega olnudki midagi uurida. Säälsamas oli ühel IV klassi poisil ilusatest kasukanõõpidest jo-jo, mille alles hommikul oli Paulilt ostnud. Vanahärra haaras kohe selle pihku ja küsis: „Kust selle said?“ Poiss ajas nina püsti ja küsis omakorda: „Mis siis? Kas onu tahab ära osta? Jooksis siis klassi, kus Paul oli korrapidajaks, tõi selle saali ja ütles võõrale: „Selle mehe käest saad jo-josid nii palju kui tahad. Hinnad odavad, prima kaup.“

Paul läks üleni näost punaseks, tonkis poisile ribide vahele ja pomises: „Nüüd sa keetsid mulle supi!“

Vanahärra haaras kohe Pauli kraest kinni ja viis juhataja juurde, ja nüüd selgus, kust need jo-jo'd pärit. Rätsepmeister kinnitas kõikide kuuldes, et kümme tosinat talvepalitu nõõpe on läinud nagu tina tuhka. „Oleks ta, rajakas, siis karbist nõõpe võtnud,“ seletas vanahärra õpetajate toas nii kõvasti, et saali oli kuulda, „ta lõikas valmis palitute ja kasukate eest nõõbid ära. Tulevad kunded, katsume palitut selga — nõõpe pole ollagi, ainult niidiotsad tolknevad ees. Sina igavene poisirajakas!“

Nüüd koguti üle kooli kõik nõõpidest jo-jo'd kokku ja viidi õpetajate tuppa lauale. Vellami Riks teadis pärast kõnelda, et neist saanud nii suur kuhi, et olevat matiga mõõdetud. Aga see on liialdus, vanahärra ise tõendas välja tulles, et neli tosinat nõõpe jääb ikkagi puudu.

Kuidas see asi Paulil kodus lõppes, seda ei tea me keegi. Teisel päeval tuli ta kooli, taskud lõdvalt tühjad, hoidus teistest eemale ja püüdis selga soojendada vastu ahju.

Sellest päevast päälle hakkasid jo-jo'd koolist vähehaaval kaduma. Päälegi tuli ühel hommikul Kuusiku Kaljo kooli tuluue uudisega: jo-jo polevat olnudki Napoleoni ajaviide, kogu see krempel olevat välja mõeldud viimasel ajal. Seda kõnelnud Kaljo üliõpilasest vend, kes seda lugenud oma silmaga ühest inglise ajalehest, sest temal on inglise keel selge nagu vesi. Ja veel: et see olevat vaimuvaeste mäng. Saksa maal olevat selline maja, kuhu kogutakse kokku kõik totakad, ja neile antavat siis jo-jo'd kätte, et on teistel ka veidi ametit.

Nüüd meie koolis ei ole ühtegi jo-jo'd, kõik tõendavad, et neil on terved närvid ega vaja mingit rahustamist.

Sellest, kuidas Vasmanni tanta linnakorteris ja meil kodus Vandori onu tädiga jo-jo'd mängisid... sellest kirjutan järgmises kirjas.

Nüüd jään

Teie terasnärvidega
Vandismäe Endu.

Kiirust ja osavust omandatakse ainult kasvues.

Pääle 20 aasta on see enamasti hilja.

Kuidas saate kiireks ning osavaks?

Parim vahend on mäng ja kiirjooks. Mänguks sobib igasugune mäng, mis teie tähelepanu köidab täielikult, nagu korvpall, kuningapall, mänguplatsi pall (playgroundball), laptu, põleb, pesapall jne., talvistest võib väga hästi soovitada jääpalli või hokkeid, samuti uiskudel või suuskadel kullimängu või rebasejaht.

Kui need kolm poissi metsavahel jalutades oleksid lippama pistnud nii 60 meetri päale, siis kahele esimesele oleks see pakunud kindlasti lõbu, — viimasele aga vaevalt.

Pidage meeles, kiirus on ka iga spordiharu alus; kes jookseb 12 sekundiga 100 meetrit, hüppab kerge vaevaga 6 meetrit kangust, vaevalt suudab seda saavutada 13 sekundi mees, olgu ta teisest küljest kui hää sportlane tahes...

Jutt kipub pikale minema. Nüüd veel, — kui kõht täis, ärge sportige ja hoidku teid, ärge siis ujuma minge, laske vabalt paar tundi mööduda.

Tähtis on, et teie loomus püsiks alati korras. Teadke, et kui kiirejooks tundub teile meeldivam kui lonkimine, siis on teie loomus väga häas korras.

Ei mahu siia ometigi kõik, mis ütelda tahaksin, see „Õpilasleht“ ei võta ühekorruga palju vastu, kuid lähemas tulevikus tahaksin rääkida siiski pikemalt, kuidas selle võistlusega või rekordspordiga tõesti lood on ja kuivõrd kardetavad loomad need õieti on. Seekord aga hüvasti.
Põhjanael.

Nõudke kõikjalt „CERESI“

„Tervisleiba“

Noorte õhuasjanduse Sa

Tallinna Õhuasjanduse Ühingu noorte komitee poolt on välja töötatud uued lennuk-mudelite võistlus-tingimused võistluste jaoks, mida kavatakse ära pidada eeloleval kevadel.

Uudisena võivad võistlustest osa võtta ka vanemad mudeliehitajad ja võistlused sünnivad sellekohaselt kaheks klassis. Möödunud aasta eeskujul pannakse jälle võistlustele välja rida väärtuslikke auhindu.

Kevadel on ka Eesti-Sooma mudelite võistlused, mis seekord ära peetakse Soomes.

Lennuk-mudelite lennukivõistluse tingimused.

1. Lennukivõistlus sünnib kaheks klassis. Esimesse „A“ klassi kuuluvad kõik noored, kuni 17 aasta vanuseni. „B“ klassi kuuluvad võistlejad, kes 17 aastat vanad ja vanemad.

Mudelid peavad olema oma valmistatud, kusjuures suulist nõuannet ei loeta mudelite valmistamise kaasaitamiseks.

2. Võistlused jagunevad kaugus- ja kestvus-lennukivõistlusteks.

3. Lennuk-mudelid pääsevad võistlusele, kui nad eellennul katavad vähemalt 15 meetrit. Start käelt ja algtooge on lubatud. Mu-

delid peavad kummalgi tiival kandma viiest tähest koosnevat märki.

4. Võistlustest võivad osa võtta isikud ka ilma kohale sõitmata. Sel juhul antakse nende valmistatud mudelid erapooletu isiku hooleks, kes mudeli stardile viib.

5. Võitjaks tunnistatakse: a) kelle mudel kaugus-võistluses kaugemale stardi-punktist eemale lendab; b) kelle mudel kestvus-võistluses pikema aja õhus püsib. Osavõitvate mudelite ehitus, materjal, käimapanemise jõud ega ka muu ei võeta arvesse. Mudel lastakse kummalegi võistluslennule kolm korda ja kõige parem resultaat arvestatakse.

Lõppresultaatide juures arvestatakse, et: 1) lennuk-mudel lendas enam-vähem soovitud suunas ja 2) mudel maandus korrapäraselt.

6. Hindamine sünnib punktide järgi järgmiselt: 15 meetri lennu eest loetakse 0 punkti, iga meeter üle 15 meetri annab ühe punkti juure. Kestvuslennus 5 sekundit lennu annab 0 punkti; iga 5 sekundit ületav sekund annab ühe punkti juure. Korrapärane maandumine annab ühe punkti juure, ebakorrapärase maandumise juures arvestatakse üks punkt maha.

Järg 11.

Berkelei lennukooli vanema klassi õpilased võtsid vastu uutunukaid humoorikate märkustega. Sõbralike naeratuste saatel sammusid John Johnson, Dave Armstrong ja Herman Lucas kooli varalao poole varustuse saamiseks. Tund aega hiljem John vaatles oma naelutatud taldadega saapaid ja veendus lõplikult, et on nüüd sõdur.

Lennukooli kursusi Berkeleys polnud sugugi kerge lõpetada, nagu arvasid paljud. Kooli koosseisu kuuluvaisse eskadrillesse astusid tavaliselt 90 noormeest, kuid kaheksanädalase pinna treeningu lõpul oli neid jäänud järele vaid 30. Ainult kehaliselt tugevad suutsid kursuse lõpetada.

Täiesti väljaõpetatud lendur läks valitsusele maksma 50.000 dollarit. See oli summa, mis kulus lenduri väljaõppeks, treeninguks ja varustamiseks. See pärast nõudis sõjaministeerium, et lennukooli võetakse vaid tugevaid, terveid ja hääl tasakaalutundega 19–25 aasta vanuseid noormehi.

Nende noormeeste keskelt valiti omakorda välja need, kes olid parimad ja said hakkama oma ülesandega. Valik oli sageli julm ja ka ebahõlmane.

Paljud õpilasist, kellest oleks võinud saada kuulsad Guinemy, Foncki või Lufbery taolised lendurid, ei saanud kordagi istuda lennukis, sest katseil nad eksisid neljale küsimusele ilmas-tikuteaduses.

Paljud õpilasist olid sunnitud lahkuma juba algklassist, teised said surma lennuharjutusil.

Kuid see oli sõjaaeg. Kool pidi töötama suurema tempo ja pingega. Lennuväele oli vaja valmistada lendureid võimalikult lühima ajaga. Polnud aega nõrkade ravimiseks, polnud aega katseil läbikukkunud järelekatsetamiseks.

Päälegi tõendasid lennuväe üksuste juhid, et kui lennukool laseb tegelikku ellu nõrgalt ettevalmistatud lenduri, siis ta varsti hukub ise ja hukutab ka kallihinnalise lennuki. Milleks siis riskida? Tuleb lasta kooli lõpetada vaid tugeva ja kõigiti kohasel elemendil.

Lennukooli kadetidel algas päev rutates ja lõppes ka rutates. Neid äratati hommikul kell kuus ja enne ei saanud nad magama kui kell kümme õhtul.

Olid tulikiired loengud sõjaväelisest distsipliinist, viisakusest ja seadustest, signaliseerimisest, raadiost, relvadest, kaartidest, meteoroloogiast, aerodünaamikast, sisemispoliitilisest mootoreist jne.

Iga nädala lõpul saabus sõdameid põksuma panev moment, kui tahvile asetati katsete numbrid.

John Johnson kuulis, kuidas üks kadett püüdis läbikukkunud Lucas'i lojutada. „Läheteme retaha rutem. Arvatavasti varrem kui meie. Võib-olla on teil hääl õnn.“

John kuulis pärast, et Herman oli määratud 39. lennueskadrilli mehaanikuks.

Johni enese iseloomu jooneks oli, et ta ei kartnud mingeid takistusi. Näis, nagu oleks tema juba kõigega kursis. Iga tund, mis ta oli pühendanud oma „Lendavale tähele“, tuli talle siin suureks kasuks. Ta tundis mootorit paremini kui keegi teine kadett.

Kaheksanda nädala lõpul John mõistis lahti võtta tükkideks „Lewis“ automaatsüsi ja kiirelt, pimesipäi ta jälle kokku panna. Ta tabas laskmistel kahekümneviie savituist kaksikümend. Ta tundis põhjalikult Hispano-Suiza ja Gnome mootoreid. Ta teadis sulg- ja kiudpilvi, kuidas orienteeruda Põhjanaela järele ja kuidas kirjutada sõjaväelise ettekandeid.

Nädala katsete tagajärgede lehel oli kadett Johnsoni nimi alati esimeste viie hulgas.

Johni tundelikud sõrmed haarasid nii osavalt telegraafi võtme pää, et varsti oli ta parim radio-operaator klassis. Ta suutis vastu võtta 40 morse tähte, mis on suursaavutiseks algajale.

Raadiokatse oli üks viimaseid Berkeleys. Iseenesest oli see väga lihtne: kadett kutsuti eksamineerija ette, pandi saateparaadi taha istuma ja anti masinakirjutatud telegramm edasi-saamiseks.

Raadiokatsel kukkus läbi rohkem kadette kui ühelgi teisel. Paljudel, kes olid naerdes sooritanud kõik teised katsed, said kolm minutit istumist saateparaadi taga saatuslikuks. Asi ei seisnud mitte selles, et raadiogrammi kiirelt edasiandmise oskus oleks olnud lendurile olulisema tähtsusega. Muidugi, on tähtis, et lendur oleks võimeline raadiogramme saatmiseks, kui ta on lahinguvälja kohal. Kuid tol ajal polnud raadioasjandus niivõrd arenenud ning polnud see ka lendureile kuigi tähtis.

Kuid raadiokatsel oli sootuks teine eesmärk — proovida õpilaste närve. Ainult need, kes selle närvide proovil kannatasid välja, võisid saada lenduriks. Väiksema närvitsemise väljendus kohe morse võtme käsitamisel ja võis saada saatuslikuks.

Et kukkuda läbi, seks oli küllalt teha vaid viis viga. Kõikide tuleviku lootused olenesid neist kolmest minutist.

Kuid julge iseloomuga John Johnson ei kaotanud meeledüst.

Õhtul enne raadiokatset, John istus omal voodil. Ta silmitses kadettide salkkonda, mis oli kogunud Armstrongi voodi ümber. Kuid John kinkis sellele vähe tähelepanu, sest talle ei meeldinud, et Armstrong oli tähelepanu keskkohaks. Tal polnud Armstrongi vastu muud, kui vaid vaenutunne.

Tütarlaste osa.

Pitsikinnitamisest.

Kõige lihtsam pitsikinnitusviisest on masinaga kinnitamine. Seda kinnitusviisi tarvitame lihtsamate pesutükide juures. See kinnitusviis on järgmine: pöörake vastaval esemel, mille külge me pitsi tahame kinnitada, ½ sm laiuse ääre pahemale poole. Traageldame pitsi paremale poole ½ sm kaugusele pööratud äärest ja õmbleme ta masinaga paremalt poolt hästi ääre pealt kinni. See tehtud vajutame pahemalt poolt lahtise ½ sm laiuse ääre maha ja õmbleme selle masinaga paari niidi kaugusele äärest kinni. Sarnast kinnitusviisi, nagu juba ütlesin, tarvitame jämedama ja lihtsama pesu või mõne muu lihtsama eseme juures. Peenema pesu või muude paremate esemete juures kinnitame pitsi käsitsi. Käsitsi kinnitamine on ilusam ja maitskam. Käsitsi pitsikinnitusviise on mitu.

Vaatleme siin

SÄMPPISTEIL KINNITAMIST.

Asetame pitsi riide paremale poolele ½ sm kaugusele riide äärest ja õmbleme ta palistuspisteil kinni. See tehtud, õmbleme pitsi ääre paremalt poolt peenelt sämppisteil üle. Lõpuks lõikame pahemale poole jäänud ½ sm laiuse lahtise serva kääridega ära. Teine pitsikinnitusviis on

PUNUSPISTEIL KINNITAMINE.

Punuspisteil pitsi kinnitamine on sarnane sämppisteil pitsikinnita-

misele. Vahe on ainult selles, et me eelmisel juhtumil õmbleme pitsi ääre paremalt poolt sämppisteil üle — käesoleval juhtumil õmbleme selle punuspisteil üle. Pääle nimetatud pitsikinnitusviiside on veel teisi — need avaldame järgmises numbris.

Linda.

MOODSAD

Parimaid

riidevärve

soovitab

K-m. E. Günther

TARTUS, KAUBAHOOV NR. 26
Telef. 9-52

Maailmareisile.

A. Seppel.

Haloo, punapõksed poisid, vahvad tulevased seiklejad, maailmarändurid, loodusuurijad, teadusmehed ja muidu kanged mehed! Haloo, sinisilmsed ja kahupäised tüdrukukesed, tulevased noorikud ja pereemad, kaunitarid ja tantsitarid, ilutarid ja sõbratarid — teid ma kutsun! Kutsun maailmareisile.

Lähme vaatama, mis leidub meie maamunal huvitavat ja hääd, armast ja ilusat. Ära teeme ringi kodukohast püramiidideni, säält imedemaale Indiasse, vaatame riisidõjaid, pikapatsilisi taevapoegi. Laseme üle Vaikse lombi, et Uues-Ilmas vahutada pilvelõhkujate tippe — sellejuures ei kaota me muidugi oma mütse ega jää autode alla — soetame sõprust punanahkadega, tutvume lassolennutajatega ning kõige muuga, mis seni kõitnud meie meeli vaid ettekujutuses. Lähme siis minupoolest kas või Austraalia kukkurloomadele külla ja sõidame idüllilisi ookeanisaari mööda kodumaale tagasi. Kas pole see huvitav, mis?

Võime teha ka hoopis teissuguse tuuri. Tuiskame tiultena põhjapool, laulame Lapi lõkke loitel, sõidame põhjapõdra kelgus, vaatleme vaalade veepurskeid, peatume Norra fjordides, supleme Islandi geiserite kuumas vees, vaatleme, kuid vinnatakse merest välja kuningheeringaid ja astume siis Inglismaa pinnale. Lähme läbi Lääne-Euroopa Balkani mäestikurahaile külla, astume sisse Türgi tarre, uurime Palestiina pühapaiku, sulistame Surnumeres, sammume Araabia liivakõrbedes ja siirdume siis Aafrikasse. Lähme Sahaara, peatudes ta ilusais oaaes. Vaatleme jõehobuseid Kongo kallastel ja uurime teemandivälju Kaplinna ümbruses. Üldse seame reisikava just nii, nagu tõmbavad meid meie huvivid. Kas sarnane rännak poleks huvitav? Ja ilus! Oi, mis me reisilt küll kõik kaasa toome! Küll mitmesuguseid imeasju nähtava pagasina, veel rohkem aga elulõpuni meeles mõlkivate mälestustena.

AGA...

Ja nüüd juba tuligi aga, mis ennast igalpool topib meie ja ilusate kavatsuste teostamise va-

hele. Küll oleks vaja kustutada see sõna inimeste meeltest ja sõnaraamatuist! Aga ta oleks meie elu küll hoopis teine. Egas me siis viivitaks pilkugi teele tõttamisega. Päälegi ajal, mil meil on nii rõsked, vilud ja muidu ebameeldivad itmad. Saaks ometi pisut soojemale maale, kus võiks liikuda veidi kergema riidega. Kas ei oleks praegu mõnus veidi püherdada kusagil kuumal kõrveliival? Oleks ikka hoopis teine asi. Aga see „aga“.

Vaatleme siis natuke lähemalt seda kurja takistajat, seda suurt aga, mis pääle väksemaate, teie päädes mõlkuvate, igapähe erinevate väksemaate isiklikkude aga'de on suurimaks üldiseks takistajaks. Tema tundmaõppimiseks jutustan teile lookese vanast, aastatuhandete eest sündinud loost.

Kindlasti olete igaüks midagi kuulnud vanast babüloonia rahvast. See rahvas tahtis enesest jätta tulevastele põlvedele püsiva mälestusmärgi, mis nende tarkusest ja vägevusest, püsivusest ja arukusest pidi jutustama aastatuhandeid. Nad hakkasid ehitama torni, mis pidi ulatuma taevani. Vundament rajati sügavale, kui meieaegseil pilvelõhkujail, aga ehitusmaterjaliks ei olnud mitte teras, betoon ja klaas, nagu neil, vaid telliskivid. Ja egas selle materjali pärast ehitus käsile poleks jäänud, sest EKA pilvelõhkuja Tallinnas on ju ka ainult telliskividest, aga takistus tuli mujalt.

Uudis suure torni ehitamisest ja selle kõrgusest ulatus peagi Taevataadi kõrvu, ja ta tuli maha oma kõrgest eluasemest, et vaadata, mida need inimlapsed õieti kavatsesid. Ta leidis, et töö edenes üpris hoogsalt. Kui nad oma plaani oleksid saanud teostada, oleksid inimesed läinud uhkeks ja ilbeks, oleksid, võib-olla, hakanud oma torni ülemiselt korrald kippuma Taevataadi asupaika. Ja Taevataat otsustas inimestele tuletada meele nende väiksst sellega, et ajas luhta nende kavatsuse.

Kas arvate, et ta lasi tulla maavärisemise? Eksite. Maavärisemine oleks küll hävitanud nende torni, kuid selles oleks hävinud ka inimeste elamud ja muu varandus ning nad isegi

oleksid hukkunud. Seda aga Vanaisa ei tahtnud. Ta tahtis neid vaid alandada ja näidata, kuivõrt väikeste abinõudega ta saab hävitada nende ülbuse.

Oli ilus hommik. Röömsalt vesteldes ning värskest sammudes tõttasid töölised torni juure, et jätkata õhtul käsile jäänud tööd. Meeleolu oli kõigil hääd, sest juba nüüd, mil tornil ei olnud veel kümnendikkugi ta tulevasesest kõrgusest, paistis ta hiiglasena üle kõige ümbritseva kaugele. Väikseingi tööpoiss oli uhke, et tema käed võisid kaasa kirjutada seda suurt kiidulaulu, mis pidi Babüloonia vägevusest pajatama igavese ajani.

Röömsaina sammusid teiste hulgas ka müürsepp Stulto ja tema sell Stulteto. Jõudes töökohale kõrgemal ehitusjärjel lasid nad pilgu libiseda üle laia platsi, mis kubises sipelgapeasana tööleruttavaist inimesist. Kui pasunapuhujad andsid märku töö algamiseks, haaras igaüks oma tööriista ja algas tööd. Stulto käskis anda endale savikellu ja oli väga imestunud, kui Stulteto temale tükk aeda imeelikult otsa jõllitas ja siis midagi arusaamatut pobisedes pakkus telliskivi. Meister vihastus ja pakkus sellele otsekohest õpetust kõlava kõrvalopsu näol. Järgnes Stulteto valukarjatus ja pikk sõnarõhin, millest Stulto mitte midagi ei taibanud. Kui aga poiss edaspidigi ei täitnud käsku, ega lakanud lobisemast mõtetuid sõnu, arvas Stulto, et ta on läinud lolliks. Kui ta siis lasi pilgu ringi käia, nägi imestusega, et kõik teisedki meistrid oma käsilastega olid samasuguses hädas. Näis, et kõik sellid olid kaotanud mõistliku kõneviime, ainult kõrvalopsudele reageerisid nad enam-vähem ühekõlaliste valukarjatustega.

Stulto astus lähema meistri juure, et sellega keskustella imeliku nähtuse üle, kuid märkas hirmuga, et seegi ajas segast juttu. Ja kui ta siis oma kõrgelt asukohalt lasi pilgu langeda laiale ehitusplatsile, ta nägi, et keegi enam ei teinud tööd, vaid terve plats oli kaetud rumalalt mõkitades käratseva ja riidleva inimmassiga, mille hulgas sundijad piitsa keerutades asjatult katsusid korda luua. Mitmekordne inimkett, mis telliskive käest-kätte visates neid üles tometas, oli katkenud ja muutunud üksteist haledasti kloppivaiks kobaraiks. Isegi veeloomad ei kuulunud enam nende juhtide

sõna. Oli sündinud keeletegamine.

Torn jäi ehitamata. Inimesed põgenesid.

NEEDUS.

Põgenesid laiali inimesed ja kandsid enesega kaasas needuse, mis neid lahutab üksteisest. Eri-rahvastena laiali asuvad nad, ei mõista üks ühte ega teine teist. Ja siin peitubki see aga, mis tahab takistada meie reisi. Mida te mõtlete pääle hakata laste juures, kui ei oska sõnakestki nende keelt? Kas arvate, et põdrasõidu saamiseks pole vaja muud, kui astu aga rekke ja lase käia? Või arvate, et kollanahksed päikesepojad tulevad meile vastu avasüli, kui kuulevad, et oskame ajada vaid mingisugust mõttetut joru, millest nende kõrv ei suuda tabada ühtegi korralikku sõna, mõttest rääkimata? Kindlasti mitte. Pigemini nad peavad meid vaenlasteks, sest meil pole võimalik neile tõendada vastupidist. Meid võorastatakse, ollakse kartlikud. Meie isegi teeme samuti. Sõprusavaldusteks on vaja üksteist mõista, üksteisest aru saada, see on esimene tingimus. Ent seda päätingimust ei suuda me kahjuks täita.

Egas me sellepärast lootust jäta.

Kas me sellepärast peame jätma oma reisikavatsuse? Kas peame igaveseks matma lootuse, et saame näha kaugeid imemaid, näeme, mis uut ja huvitavat ilusad maailmas? Kas me kunagi ei suuda vabaneda Paabelitorni needusest?

Suudame! Ei oleks ma tulnudki teid kutsuma reisikaaslasteks, kui poleks teadnud vahendit takistuste kõrvaldamiseks. See vahend on olemas, on mõjuv, on kättesaadav. Tunnen suurt aukartust selle imetevaga vahendi ees ja sellepärast kirjutan ta nime suurte tähtedega:

ESPERANTO.

Kas olete kuulnud? Küllap vist ikka olete. Aga kui siiski mõni teist ei peaks olema kuulnud seda nime, siis katsuge nüüd kohe pärida kodus vanemalt, koolis kaasõpilasilt ja mujal igalt inimeselt, kellega teil kokupuutumist, mis on see imevahend. Järgmises numbris pajatan teile sellest lähemalt. Seniks aga mõelge valmis eeloleva huvireisi suund. Lühvasti!

Jamboreest Ungaris 1933. a.

Vastuseks Ar. Al-ile.

Ma ei taha selle asja majandusliku külje seletamiseks enam „õpilastele“ ruumi kulutada, kuid mulle näib ikkagi, et kogu see ettevõtte korraldajate seisukohalt on küllaltki hästi kalkuleeritud. Pääsi on aga see, et ta meile praeguse raske aja tõttu vägagi kallis on.

Teie väidate oma viimases kirjutises, et muude sihtide kõrval on

laagri pääsiht: „see üleilmne kolossaalsettevõtte peab olema propagandaks Ungari rahva kannatusile“ ja „kui kord ungarlased selle küsimuse rahvusvahelises ulatuses üles võtavad, on nad õigustatud saama tagasi vähemalt need maad, kus elavad ungarlased“. Kuid nüüd jääb küsitavaks, kas on õige

Esperanto kirjastus & trükikoda

P. Tamverk, Haapsalus

Soovitab järgmisi Esperanto raamatuid:

Mag. E. ARVISTO: Täielik Esperanto õpirammat ühes võtme ja sõnastikuga. Kr. 2.—

VO-KO: Täielik Esperanto-Eesti sõnastik. „ 2.—

H. RIKAND: Eesti-Esperanto taskusõnastik. 8x12 cm. 10.000 sõna. „ -60

Edasiõudnutele ilukirjandust:

TUGLAS: En la fino de la mondo (Maailma lõpus). „ -60

TUGLAS: Kvin noveloj (viis novelli). „ 2.—

TUGLAS: Popi kaj Huhuu. „ -35

MARIE UNDER: Elektilaj Vesajoj (Valitud luuletused). „ -50

Peale selle igasugune Esperanto ilukirjandus.

NÕUDKE KATALOOGI

22. jaan.: A. Strindberg'i 84., A. M. Ampère'i 178., G. Byron'i 145., F. Bacon'i 372. ja G. E. Lessing'i 204. sünnipäev.

Aug. Strindberg (22. I 1849 — 14. V 1912), rootsi kirjanik, sündis Stokholmis, oli alul kuningliku raamatukogu juures ametis, elas siis välismaal, elu lõpu poole jälle Stockholmis. — Draama- ja jutukirjanik. Eesti keeles on ilmunud ta parematest töödest: „Punane tuba“ (romaan), „Tõsielulised utopiad“ (novellid), „Üksi“ (jutustis, mille eesotsas autori elulugu ja pilt), „Preili Julie“ (näidend); dir. K. Menning'i ajal kanti „Vanemuises“ ette hea eduga „Isa“ ja „Surmatants“.

André Marie Ampère (22. I 1775 — 10. VI 1836), prantsuse matemaatik ja füüsik, sünd. Lyonis, oli füüsika professor Bourgis ja Pariisis, suri Marseille's. — Elektrodünaamika rajaja; uuris elektrivoolude mõju üksteisele, avastas elektrodüna. seadused ja sõnastas selle teooria, esines hüpoteesiga magnetismi olemusest, millega seletas elektrivoolu mõju magnetile kui ka magnetiseerivat mõju pehmele rauale.

Lord Georg Noel Gordon Byron (22. I 1788 — 19. IV 1824), inglise kirjanik, sünd. Londonis, õppis Cambridge'i ülikooli, reisis Portugaalias, Hispaanias, Kreekas, Konahtinoopolis; tulnud tagasi Londoni, sattus vastuolule seitskondlike arvamusetega ja veetis oma ülejäänud elu väljaspool kodumaad, elades Rheinimaal, Schweitsis ja Itaalias; võttes osa vabatahtlikuna Kreeka-Türgi sõjast; suri Missolonghis (Kreekas). — On tähtsam romantiline luuletaja ja nn. „maailma-mure“ laulik; ta luule on revolutsiooni-meelne, täis traagilist pateetikat, kangelaslikku pettumust, kibedapilkelist mässulist protesteerivat vaimu; oma ajal avaldas ta

kogu Euroopa luuletajaisse suurt mõju (Heine, Puškin, Lermontov, Mickiewicz, Slovacki, Lamartine, Musset). Ta tähtsamad teosed: „Childe Harold“, „Cain“, „Mansfred“, „Chillon'i vang“, „Mazeppa“, „Beppo“, „Don Juan“. — Eesti keeles on ilmunud Byron'i luuletisi ja teoste katkeid „Loomingus“.

Francis Bacon (22. I 1561 — 9. IV 1626), inglise riigimees ja filosoof, sünd. Londonis, oli advokaat, parlamendiliige, lordkantsler (Verulami parun). — Bacon'i tähtsus filosoofina on vana skolastika vastu võitlemises ja uue eksperimentaalse ja induktiivse meetodi propageerimises. — Peateosed: „The advancement of learning“, „Novum organum“, „Essays“.

Gotthold Ephraim Lessing (22. I 1729 — 15. II 1781), saksa kirjanik ja kriitik, sündis Kamenz'is (Saksenis), käis Leipzigi ja Wittenberg'i ülikoolis, elas vabakirjanikuna ja mitmesuguste ametite pidajana Berlinis, Wittenbergis, Leipzigis, Breslaus, Hamburgis; suri Braunschweigis. — Lessing on ühtlasi õpetlane ja kirjanik; ta on uurinud kirjandusliku stiili ja kirjutanud sel alal teaduslike töid; on viinud saksa draama uuele (romantilisemale) alusele. Ta tähtsamad draamad: „Miss Sara Sampson“, „Minna von Barnhelm“ (ilm. ka eesti keeles), „Emilia Gallotti“, „Nathan der Weise“.

24. jaan.: E. T. A. Hoffmann'i 157., P. Natorp'i 79. ja J. Poska 67. sünnipäev.

Ernst Theodor Amadeus Hoffmann (24. I 1776 — 25. VI 1822), saksa kirjanik, sünd. Königsbergis, oli linnateenistuses, teatrimuusikadirektoriks ja kojakohatunõunikuks Berlinis, kus ka suri. — On kirjutanud sentimentalisromantilisi ning humoristlik-fantastilisi novelle. Eesti keeles on ilmunud: „Aamissepp Martin ja tema sellid“, „Vanne“, „Liivamees“.

Paul Gerhard Natorp (24. I 1854 — 17. VIII 1924), saksa filosoof ja pedagoog, sündis Düsseldorfis, oli dotsendiks ja professoriks Marburgis. — Kirjutas „Einleitung in die Psychologie nach kritischen Methode“ ja palju teisi filosoofilisi ja sotsiaal-pedagoogilisi töid.

Järelmärkus.

Toimetus andis ruumi kahele noorkotkale Ungari Jamboreega ühenduses olevate küsimuste sõelumiseks, mis arvustavalt püüdsid käsitada eriti skautluse üht põhiideed.

Toimetus peab pisut varajaseks neis küsimusis avaldada oma seisukohta, kuid meie ei saa jätta märkimata, et ometigi just laialdasi sõprussidemeid taotlev noorsoo-liikumine, mis kaugel poliitikast, võib osutada mõjukaks teguriks rahvaste õiglusvahetusele ning vendluse süvendamiseks, kus ainult mänguseltsilistena tundma õpitakse rahvusi ja nende tõekspidamisi oma isamaa huvides. Eks tunne siis need noored täiskasvanutena paremini õiguse põhimõtteid õigetes väljendusviisides, juba see üksi põhjustab eeltuleva Jamboree suure väärtuse.

Oleks meilgi aeg tõsisemalt ja hoogsamalt mängu taotleda, meie noorsoo kasvatus ja arenemise üldhuvides omariikluse põhivaimus, sõpruses ja lojaalsuses.

Sellela lõpetades küsimuse, loodame, et see ka selgitavalt kaasa aitab juba sellepärast, et see üles kerkis säält, kust seda vähem võis oodata.

Toimetus.

Yüipo Lang.

Jaan Poska (24. I 1866 — 7. III 1920), eesti riigimees ja omavalitsuse-tegelane, sünd. Laiusel, lõpetas Tartu ülikooli õigusteaduskonna; oli advokaadiks Tallinnas, Tallinna linnapeaks, Eestimaa kubermangu-komissariiks, Vene asutavas kogus Eestimaa esindajaks, esimeseks Eesti välisministriks, Päästekomitees, Eesti Vabariigi väljakuulutamisel (24. II 1918), hiljem (Maapäeva poolt valitud) jälle välisministriks, välissaatkonna juhatajaks Eesti Vabariigi loomispäevil (Londonis, Pariisis ja mujal), siis uuesti välisministriks (Asutava Kogu poolt valitud); Eesti-Vene rahulepingu Eesti delegatsiooni juhatajaks; peale selle väga aktiivne tegelane seltskondlikul alal; suri ootamatult Tallinnas pärast õnnestunud rahulepingu lõpuleviimist.

25. jaan.: Herman Jaakson'i 42. sünnipäev.

Herman Jaakson (s. 25. I 1891), eesti matemaatik, sünd. Uue-Võidu v. Viljandimaal, lõpetas Tartu ülikooli füüsika-matemaat. teaduskonna ja täiendas end Pariisis; sai dr. phil. nat. astme Tartu ülik. juures 1925; oli Tartu komertskooli õpetajaks ja juhatajaks, Tartu ülikooli dotsendiks ja matemaatika professoriks 1926. a-st., majandusprorektoriks 1927. a-st.

27. jaan.: W. A. Mozart'i 177. ja F. W. Shelling'i 157. sünnipäev. J. G. Fichte' 119. ja G. Verdi 32. surmapäev.

Friedrich Wilhelm von Schelling (27. I 1775 — 20. VIII 1854), saksa filosoof, sünd. Leinbergis (Württemberg), oli professoriks Jenas, Münchenis, Berliinis, suri Ragaz'is. — Nn. identiteet-filosoofia algataja, loodusfilosoofia panteistliku süsteemi looja; hiljem positivistse filosoofia pooldaja. — Peateosed: „Ideen zur Philosophie der Natur“, „Von der Weltseele“, „Bruno oder über das göttliche und natürliche Prinzip der Dinge“.

Johann Gottlieb Fichte (19. V 1762 — 27. I 1814), saksa filosoof, sünd. Rammenau's, oli prof. Jenas ja Berliinis, kus suri. — Sügavamõtteline filosoof, õilis patrioot, energiline natuur. Oma filosoofiliste loengutega ja töödega on ta kujundanud eri-ajastu filosoofia arenemises propageerides kõrgelenulist idealismi, indiviidi iseseisvust, täienemist ja vaba arenemist, mis sai ilukirjanduses parimaks teotsemisaluseks romantikuile. Ta peateosed: „Über den Begriff der Wissenschaftslehre“, „Grundlage der gesamten Wissenschaftslehre“, „System der Sittenlehre“, „Anweisung zum seligen Leben“.

Giuseppe Verdi (9. X 1813 — 27. I 1901), itaalia helikunstnik. — Pilemalt „Õpilastele“ nr. 1, 1932.

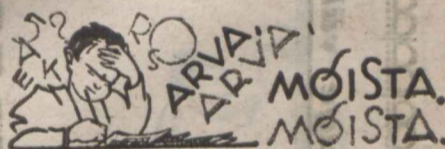
28. jaan.: M. Veske 77. ja A. Anni 34. sünnipäev, Fr. Kuhlbars'i 9. surmapäev.

Mihkel Veske (28. I 1843 — 16. V 1880), eesti luuletaja ja keeleteadlane, sünd. Holstre v. Viljandimaal, lõpetas Leipzigi ülikooli keeleteaduse doktori astmega, oli Tartu ülikooli eesti keele lektoriks ja Kaasani soome-ugri keelte professoriks, kus ka suri; maetud Tar-

tu ülikooli surnuaiale, kus ta hauda ehib marmor-büst. — Veske on populaarsem eesti vanaromantiline laulik; paljud ta lauludest on väga lauldavad, nagu: „Minge üles mägede“, „Kas tunned maad“, „Minu isa ütles mulle“, „Juba kui ma karjas käisin“, „Saania sõitsin ma sahinale“ jt. Ta luuletised on ilmunud kogus „Mihkel Veske laulud“; eriraamatuna keeleteaduse alalt on talt ilmunud „Eesti keele healte õpetus“.

August Anni (sünd. 28. I 1899), eesti noorem kirjandusteadlane, sünd. Võisiku v. Viljandimaal, lõpetas Tartu ülikooli filosoofia teaduskonna ja täiendas end Helsingis, Pariisis ja Bonn'i ülik. juures; abiõppejõud Tartu ülikoolis eesti ja üldise kirjandusloo õppetooli juures. — Osa võtnud noorsoo-, hõimu- ja karskusliikumises, tegelnud rohkesti akadeemilistes keele- ja kirjandusühinguis ja Eesti Kirjanduse Seltsis, eriti selle koolikirjanduse-timkonnas; praegu E. K. S. „Elava Teaduse“ toimetaja; kirjutanud ajakirjade artikleid kirjanduse üle, teinud tõlkeid oomekeelest ja avaldanud trükist eri raamatutena (osalt teistega koos): „Mõtteid valmivast intelligentist“, „Soome — maa, rahvas ja kul'uur“, „Dünamis I“.

Friedrich Karl Johann Kuhlbars, varjunimega Villi Andi (17. VIII 1841 — 28. I 1924), eesti kirjanik, sünd. Sangaste Laates, lõpetas Tartu õpet.-seminari ja oli pikemat aega õpetajaks Viljandis, kus ka suri. — Kuhlbars on Koidula kõrval silmapaistvamaid eesti vanaromantilisi luurikuid, kes on peenendanud eesti luulekeelt ja toonud eesti luurikasse rohkesti mütolooilist elementi. Temagi luuletised on lauldavad väga rohkel määral rahva seas, nagu: „Eestimaa, mu isamaa“, „Kui Kungla rahvas kuldsel a'al“, „Säält Läänemere kalda pealt“, „Kaljuvald“, „Teele, teele, kurekesed“ j. t. — Ta luuletiskogud: „Vastse laulo“, „Laulik koolis ja kodus“, „Vanemuine ehk neljakordne laululõng“, „Lastelaulik“, „Koolikannel“, „Kannel ja mõök“, „Willi Andi luuletused I—III“.

17. Tikumõistatis.

42	49	50
47	43	46
44	48	45

Aseta 17 tultikku nii, et nad moodustavad kuus ruutu, nagu pilt näitab. Nüüd kõrvalda viis tükku nii, et kolm ruutu jääks järele.

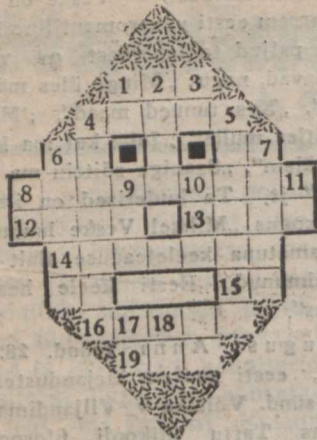
18. Arvutusülesanne.

42	49	50
47	43	46
44	48	45

Sel kujundil tulevad arvud nii ümber paigutada, et iga kolme arvu summa igas reas oleks 138, arvatagu need siis kokku kas püst- või ristriidades või diagonaalselt.

19. Ristsõna.

Pahemalt paremale:

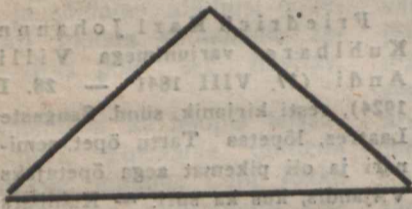
1. Pää osa. 4. Rätt. 6. Tema. 8. On Tallinnas. 12. Kreeka jumal. 13. On talvel. 14. Kõrb, kust leitakse tsillisaalpeetrit. 15. Chikago allilma kuninga Capone' eesnimi. 16. Imede maa. 17. Eesti poliitik.

Ülalt alla:

1. Noot. 2. Mitte ilmsi. 3. Ehmatushüde. 4. End. Eesti saadik Moskvas. 5. Isamaa. 6. Metall. 7. Pihud vastastikku. 8. Mina. 9. Sõna „isa“ murdekeeles. 10. Tõõpõld, piirkond, vald. 11. Noot. 17. Number lühendatult. 18. Prantsuse aadlinimede eesolev aunitetus.

Toomas Põld.

20. Maajagamise ülesanne.

Ühel isal oli kolmnurga kujuline maatükk. Ta tahtis seda ja-

gada oma 8 lapse vahel ühtlaselt. Kuidas tegi ta seda?
Jukk, Vigalast.

Nr. 15 ülesannete lahendused.

15. Ülesanne.

I sordi vorst oli rõngakujuline, II sordi oma aga number 6-kujuline, kuna kolmas oli tavaline kahe otsaga vorst.

16. Kaks vaipa.

Mõlemad vaibad on ühesu- rused.

Kroonika.

Skautide kelgujaam.

Rakvere skautmalev korraldab käesoleval kuul omale kelgujaama, mis otstarbeks esialgu lastakse valmistada 3 uut tõukekelku. Kelke hakatakse üürima väikese tasu eest soovijaile, peamiselt oma liikmetele ja õpilastele. Kelkude väljaandmine korraldatakse „Skautide Kodu“ ruumides, Pikk tn. 36 ning kelke annab välja kodu korrapidaja — skaut, äripäevil kella 3 p. l. alates.

V. L.

Rakvere vabastamispäev 12. jaanuaril.

12. jaan. on kujunenud Rakvere kohalikuks pühaks, sest sel päeval 1919. a. vabanes linn enamlaste võimu alt. Koolitöö seisis nimetatud päeval täiesti, korraldati vaid päevakohaseid aktusi.

Ka skaudid korraldasid endile aktuse — juba 11. jaan. õhtul, kuhu

Suusatamas.

Tsiuhh, tsiuhh, tsiuhh
hoi eest! Hopp! Viuhh.
Läbi oru, üle mäe
läheb suusataja tee —
tsiuh, viuh!

Küirelt mäest alla
suusil sõidame,
hoidkem silmad valla,
et ei kukuks me!
Tsiuhh, viuhh!

Küll on tore sõita nii,
lumi on nii kena,
ja juba päikegi!

Rõõmustab isegi temal
Tsiuhh, viuhh!

Ei karda me tuisku,
tuult ammu!
Lumi aina lendab õhku
kui sõidame edasi.

Tsiuhh, viuhh!
Läbi oru, üle mäe,
läbi metsa, nurme;
ikka küirelt edasi
kodunt kaugele!
Tsiuhh, viuhh!

Laulur.

oli kutsutud kõnelema Viru maaval. esimees H-ra Pajos. H-ra Pajos jutustas skautidele oma muljeid ja juhtumusi Rakvere vabastamise päevilt, kuna ta isiklikult oma üksusega esimesena Rakvereni jõudis. Skautmaleva juht N-sk. Priiman rääkis oma mälestustest, ning maleva sekretär andis üldpildi Viru rindest. Äktusel kõnede vahele lauldi ühislaule, kanti ette deklamatsioone ja muusikalisi ettekandeid. Äktus korraldati Skautide Kodu ruumides ning oli kokku tõmmanud 125-liikmelise skautide pere.

V. L.

Pidupäevad 75-a. juubeli puhul. Mõne aasta eest Rakveres 3. algkool pühitses oma 125-a. juubelit, ning nüüd on 75-a. vanusse ikka jõudnud ka kohalik naiseragünn. — Zeeh tütarlaste kom. günn. Koolijuhatus on nimetatud juubelit otsus-

tanud suurejooneliselt pühitseda, nii et see tervele Rakverele pidupäevaks kujuneks. Kava kohaselt algavad pidustused reedel 10. veebruaril jumalateenistusega kirikus, kust minnakse rongikäigus tõrvikute valgusel kooli asutaja — Zeeh hauale pärga asetama. Laupäevases kavas on ette nähtud ühine koosviibimine teelaas vilistlastele ning õhtul on korraldatud suurem avalik pidu. Pühapäeval, 12. veebr. on veel õpilaste ja kutsutud külalistele kinnine pidu.

75-aasta kooli vältuse mälestuseks lastakse välja juubelialbum, mis sisaldab kooli ajaloo, kõigi õpilaste nimed, kes kunagi koolis õppinud ja hulga pilte. Et ettevalmistustöödega juba varakult alati, siis on loota pidustuste suurejoonelist kordaminekut.

V. L.

Külastage ja tutvuge väljapanekutega äris

Õpilastele ja koolidele!
Inventuuri-müük:

suurem partii —
vesivärve
koolikriiti
kumme
plasteliini
lauamappe
tuubeliimi
pintsleid
värvilist tahvli kriiti
joonelaudu
paberikaupa j. n. e.

„POSTIMEHE“ RAAMATUKAUPLUS
TARTU, SUURTURG 16.

Moodsam, täielikum ja odavam

daamide, härrade ja teatri
juuksetööstuse äri

Tartus, Ülikooli tän. 9 üle hoovi.

Õpilastel suur hinnaalandus.

Austusega J. Luksep.

Saku

karastusjookide tööstus

Tartus, Emajõe tän. 10, telef. 37

soovitab sidrunit soodalt,
puuvilja jooke ja limonaadi tuntud headuses

Rikkalikus valikus leiate

uiske, suuski, suusatarbeid, spordikelke,
soome saane ja igasuguseid mänguasju

E. W. Jürgens

Tartus, Ülikooli tän. 2, telef. 7-88

Noortele amatööridele

raadio osi ja antenni traati

soovitab odavate hindadega

T. AUA

„Philips“ materjalide ladu

TARTUS, SUURTURG 12

telef. 44.

Noored!

Teie hoiate oma tervist, kui tarvitate ainult

„Melange“ kohvi

„MELANGE“ kohvi mõjub värskendavalt ja kosutavalt. Nõudke „Melange“ kohvi igalt poolt.

Tervete pruugitud

Eesti postmarkide

eest annan välismaa marke. Vastuseks ligi liisada postmark. Tarkpea. Pärnu, Karusselli 45.